

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36019426	IES Coruxo	Vigo	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Música	3º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	19
4.2. Materiais e recursos didácticos	21
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	22
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	22
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	23
6. Medidas de atención á diversidade	24
7.1. Concreción dos elementos transversais	25
7.2. Actividades complementarias	26
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	26
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	27
9. Outros apartados	28

1. Introducción

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Música do 3º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo que ten como obxectivo o desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar en colaboración con distintos axentes sociais.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno. Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica nun IES situado en Vigo, concretamente o IES Coruxo. Neste instituto, situado en Coruxo, na localidade de Vigo, e con alumnado procedente de diferentes parroquias e estratos sociais, impártense as ensinanzas da ESO, Bacharelatos das ramas Tecnolóxico-Científico e de Humanidades - Ciencias Sociais.

O alumnado do centro procede de diversas parroquias do concello e pertence a diferentes estratos sociais, predominando o nivel socioeconómico medio.

Neste sentido, trátase de adaptar ó currículo a realidade do centro, que se ubica na periferia de Vigo e acude principalmente o alumnado do barrio urbano de Navia e de áreas urbanas da zona oeste do municipio vigués. O Instituto conta con catro grupos de 3ºESO, e a materia de Música é troncal. O alumnado procede principalmente do propio Instituto, xa que cursou os cursos anteriores no IES Coruxo.

A constitución dos grupos de 3º ESO para este curso académico 2023-24 é a seguinte:

- 3ºA: hai dous grupos de Música (4 horas en total). Un grupo está formado por 23 alumnos de seccións bilingües, de Música en inglés. O segundo grupo está formado por 15 alumnos, dos cales 10 pertencen a PDC.

- 3B: un grupo de 28 alumnos (2 horas en total).

- 3ºC: un grupo de 28 alumnos (2 horas en total).

Paula Veiga Iglesias imparte docencia no grupo non bilingüe de 3ºA, e en 3ºB. Mónica Pérez Cortés imparte docencia no grupo bilingüe de 3ºA, e en 3ºC.

Por suposto temos en conta á atención á diversidade para planificar esta programación. De xeito xeral, nestes catro grupos, parte do alumnado amosa dificultades na aprendizaxe, como Dislexia, TDAH, TEA,....

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Analizar obras de diferentes épocas e culturas identificando as súas principais características estilísticas e establecendo relacións co seu contexto, para valorar o patrimonio musical e dancístico como fonte de gozo e de enriquecemento persoal.	2-3	3		1-2	3	1		1-2

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Explorar as posibilidades expresivas de diferentes técnicas musicais e dancísticas, a través de actividades de improvisación, para incorporalas ao repertorio persoal de recursos e desenvolver un criterio de selección das técnicas máis adecuadas á intención expresiva.	1			2	1-3	1	3	3
OBX3 - Interpretar pezas musicais e dancísticas xestionando adecuadamente as emocións e empregando diversas estratexias e técnicas vocais, corporais ou instrumentais, para ampliar as posibilidades de expresión persoal.	1			2	1-3	1	1	3
OBX4 - Crear propostas artístico-musicais, de xeito individual ou grupal, empregando a voz, o corpo, instrumentos musicais e ferramentas tecnolóxicas para potenciar a creatividade e identificar oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	1		3	2	3	1	1-3	3-4
OBX5 - Coñecer, valorar e respectar o patrimonio artístico e musical de Galicia e da contorna, a través das achegas relevantes na cultura e na sociedade galegas, para apreciar a importancia do noso acervo dentro dos procesos de globalización.	1-2	2-3		1	1-3	1	3	1-2-3

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	1. Música na Idade Media	A música medieval caracterízase por empregar escalas modais, modos rítmicos, texturas musicais, como a monodia ou a polifonía. Estes elementos están presentes na música vogal relixiosa, o canto gregoriano, e na música vogal profana, as cantigas dos trovadores e xograres. Ademais a Idade Media é testemuña das primeiras composicións polifónicas, os organí, que comezan sendo a dúas voces e con movementos paralelos. Outras composicións polifónicas son : conductus, discantus, motete. Destacan as escolas compositivas de Santiago de Compostela no século XII, co "Códice Calixtino" como obra destacada. E no século XIII a Escola de Notre Dame, onde Perotin e Leonin crearon pezas polifónicas a tres e catro voces.	20	14	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	1. Música na Idade Media	Os instrumentos adoitaban acompañar ás obras vocais, aínda que tamén eran os protagonistas nas danzas medievais.	20	14	X		
2	2. Música no Renacemento	A polifonía coral está presente na música renacentista, na música relixiosa católica e na protestante, ademais na profana. Destacan composición relixiosas como as misas e motetes nos países católicos; o coral protestante da man de Lutero. No eido da música profana, reseñar estas composicións: madrigal en Italia, villancico en España, chanson en Francia. Compositores como Juan de la Encina, John Dunstable, Josquin de Prez, Tomás Luis de Victoria, Palestrina, etc. Xorden novos instrumentos musicais, que acompañarán ás voces, ou ben serán os protagonistas das pezas instrumentais como as danzas.	20	14	X		
3	3. Música no Barroco	O Barroco supón a Idade de Ouro da música clásica. A linguaxe musical evoluciona nesta época e xorde a escala diatónica Maior e menor; domina a textura contrapuntística imitativa con J.S. Bach como mestre indiscutible. Xorden a ópera e o concerto (grosso e solista). Nace a orquestra como agrupación instrumental, destacando a seccións dos violíns e o clavecín. É a época dos luthiers ou mestres artesáns de instrumentos de corda, como a familia Stradivari ou Guarneri , en Cremona. No xénero vogal, o nacemento da ópera en Italia provoca o fenómeno dos castrati. Compositores como Bach, Haendel e Vivaldi elevarán á música a cotas insuperables.	15	11		X	
4	4. Música no Clasicismo	O Clasicismo é o triunfo da razón, da beleza, da harmonía e simplicidade. Todos estes eran valores promovidos pola Ilustración, movemento filosófico do século XVIII que influíu en todas as artes. A figura do músico comeza a ser mellor considerada, porque a música chega a un público máis numeroso. Xorden novas formas instrumentais como a sonata e a sinfonía. Os precursores do novo estilo son os fillos de Bach e a Escola de Mannheim. Viena convírtese no epicentro da actividade musical. Nesta cidade traballarán os tres máximos representantes: Haydn, Mozart e Beethoven.	15	11		X	
5	5. A Música no Romanticismo	O Romanticismo é unha corrente artística do século XIX, que ensalza o sentimento fronte a razón. Beethoven foi o primeiro	15	10			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	5. A Música no Romanticismo	<p>compositor romántico. Destaca o subxectivo, o individualismo, a expresividade máxima. O instrumento predilecto foi o piano, para o que compuxeron obras Chopin, Liszt, Schumann ou Mendelssohn. Cultívase o concerto e a sinfonía (Brahms, Schubert), e o poema sinfónico (Berlioz). A voz será moi valorada, como no lied (Schumann e Schubert). O pulo da ópera en Italia con Bellini, Donizetti, Verdi, Puccini. En Francia con Bizet. En Alemania con Wagner, que realizou unha reforma operística. En España nace a zarzuela.</p> <p>O músico gaña definitivamente a súa liberdade, ó deixar de depender dun mecenas. Vive das obras que compón ou interpreta.</p>	15	10			X
6	6. A Música no século XX	<p>O Século XX é testemuña de varias correntes musicais: Impresionismo, que triunfa en Francia, con Debussy, Fauré; expresionismo en Alemania e Austria, con Schoenberg; nacionalismo ; neoclasicismo con Ravel.</p> <p>As técnicas de gravación do son permiten a experimentación da música con elementos electrónicos, o inicio da industria discográfica. Creáse unha nova linguaxe musical:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruptura da melodía. - Ritmos irregurais con Stravinsky. - Liberdade harmónica desde Debussy. <p>Perda do centro tonal, regreso ás escalas modais, emprego de novas escalas como a hexátona.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Canto ó timbre, emprego frecuente de instrumentos de percusión na orquestra para buscar novas sonoridades. 	15	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	1. Música na Idade Media	14

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Coñecer as características das principais producións musicais e dancísticas de diversas épocas, manifestando unha actitude tolerante e respectuosa.	PE	43
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Manexar o vocabulario musical básico para poder expresar ideas e sentimentos que nos producen as obras musicais estudadas, expresando interese por ampliar o léxico musical.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Reproducir por escrito as ideas, sentimentos e emocións que provocan as actividades guiadas de improvisación, de xeito individual.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Indicar as principais técnicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando as mesmas no repertorio escollido.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Nomear as principais expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, cunha actitude respectuosa.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Resumir as principais funcións das producións musicais e dancísticas, apreciando o seu valor e interese.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.		
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Discriminar auditivamente o timbre (vocal ou instrumental), e o xénero (relixioso/profano), de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, amosando respecto durante a escoita.	TI	57
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Situar unha obra musical ou dancística na súa etapa histórica correspondente, apreciando con interese a variedade de sonoridades segundo a corrente estilística.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Aprender os elementos básicos da linguaxe musical, no plano melódico (nome das notas), e no plano rítmico (figuras e silencios), reflectindo estes símbolos nunha partitura.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Practicar colectivamente xogos vogais, instrumentais ou de expresión corporal, para posteriormente poder desenvolver improvisacións.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as principais manifestacións musicais e dancísticas de diversas correntes estilísticas, valorando a súa importancia no seu momento histórico.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas, recoñecendo os parámetros da linguaxe musical, como a melodía, o ritmo, a intensidade.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Practicar pezas musicais sinxelas, adaptadas ós diferentes niveis, e de xeito colectivo, amosando respecto polo silencio previo á interpretación, e atendendo ás indicacións do profesor.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na organización dunha actividade musical, aportando ideas creativas e imaxinativas para a súa execución, e manifestando unha actitude aberta e tolerante.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Aportar suxerencias e ideas creativas para organizar unha actividade artístico-musical colaborativa, interaccionando cos compañeiros con unha actitude aperturista.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Relatar os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas dunha época determinada, relacionando o aspecto musical cos aspectos social e cultural.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais.

Contidos

- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Técnicas de improvisación guiada e libre.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
2	2. Música no Renacemento	14

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.	PE	30
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Indicar as principais técnicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando as mesmas no repertorio escollido.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Discriminar auditivamente o timbre (vocal/ instrumental) , e o xénero (relixioso/profano), de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Aprender os elementos básicos da linguaxe musical, no plano melódico (nome das notas), no plano rítmico (figuras e silencios), reflectindo estes símbolos nunha partitura.		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Practicar colectivamente xogos vogais , instrumentais ou de expresión corporal para posteriormente poder desenvolver improvisacións.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas, recoñecendo os parámetros da linguaxe musical, como o ritmo, a melodía, a intensidade.	TI	70
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Practicar pezas musicais sinxelas, adaptadas ós diferentes niveis, e de xeito colectivo, amosando respecto polo silencio previo á interpretación e atendendo ás indicacións do profesor.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na organización dunha actividade musical, aportando ideas creativas e imaxinativas para a súa execución, e manifestando unha actitude aberta e tolerante.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Aportar suxerencias e ideas creativas para organizar unha actividade artístico-musical colaborativa, interaccionando cos compañeiros.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
3	3. Música no Barroco	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.	PE	23
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Indicar as principais técnicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando as mesmas no repertorio escollido.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.		
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Discriminar auditivamente o timbre (vocal ou instrumental), e o xénero (relixioso/profano), de obras musicas e dancísticas de diferentes épocas e culturas, amosando respecto durante a escoita.	TI	77
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Situar unha obra musical ou dancística na súa etapa histórica correspondente, apreciando con interese a variedade de sonoridades segundo a corrente estilística.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Aprender os elementos básicos da linguaxe musical , no plano melódico (nome das notas) , e no plano rítmico (figuras e silencios), reflectindo estes símbolos nunha partitura.		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Practicar colectivamente xogos vogais , instrumentais ou de expresión corporal, para posteriormente poder desenvolver improvisacións sinxelas grupalmente e guiadas.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as principais manifestacións musicais e dancísticas de diversas correntes estilísticas, valorando a súa importancia no seu momento histórico.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas, recoñecendo os parámetros da linguaxe musical , como a melodía, o ritmo, a intensidade.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Practicar pezas musicais sinxelas, adaptadas ós diferentes niveis, e de xeito colectivo, amosando respecto polo silencio previo á interpretación, e atendendo ás indicacións do profesor.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na organización dunha actividade musical, aportando ideas creativas e imaxinativas para a súa execución, e manifestando unha actitude aberta e tolerante.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Aportar suxerencias e ideas creativas para organizar unha actividade artístico-musical colaborativa, interaccionando cos compañeiros con unha actitude aperturista.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Relatar os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas dunha época determinada, relacionando o aspecto musical cos aspectos social e cultural.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración.

Contidos

- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Técnicas de improvisación guiada e libre.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
4	4. Música no Clasicismo	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Situar unha obra musical ou dancística na súa etapa histórica correspondente, apreciando con interese a variedade de sonoridades segundo a corrente estilística.	PE	34
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Indicar as principais técnicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando as mesmas no repertorio escollido.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Discriminar auditivamente o timbre (vocal ou instrumental), e o xénero (relixioso/profano), de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, amosando respecto durante a escoita.	TI	66
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Aprender os elementos básicos da linguaxe musical, no plano melódico (nome das notas), e no plano rítmico (figuras e silencios), reflectindo estes símbolos nunha partitura.		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Practicar colectivamente xogos vogais, instrumentais ou de expresión corporal, para posteriormente poder desenvolver improvisacións sinxelas grupalmente e guiadas.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as principais manifestacións musicais e dancísticas de diversas correntes estilísticas, valorando a súa importancia no seu momento histórico.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas, recoñecendo os parámetros da linguaxe musical, como a melodía, o ritmo, a intensidade.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais como colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na organización dunha actividade musical, aportando ideas creativas e imaxinativas para a súa execución, e manifestando unha actitude aberta e tolerante.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Aportar suxerencias e ideas creativas para organizar unha actividade artístico-musical colaborativa, interaccionando cos compañeiros con unha actitude aperturista.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Relatar os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas dunha época determinada, relacionando o aspecto musical cos aspectos social e cultural.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.

Contidos

- Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
5	5. A Música no Romanticismo	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.	PE	25
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Indicar as principais técnicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando as mesmas no repertorio escollido.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Discriminar auditivamente o timbre (vocal ou instrumental), e o xénero (relixioso/profano), de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, amosando respecto durante a escoita.	TI	75
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Situar unha obra musical ou dancística na súa etapa histórica correspondente, apreciando con interese a variedade de sonoridades segundo a corrente estilística.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Aprender os elementos básicos da linguaxe musical, no plano melódico (nome das notas), e no plano rítmico (figuras e silencios), reflectindo estes símbolos nunha partitura.		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Practicar colectivamente xogos vogais, instrumentais ou de expresión corporal, para posteriormente poder desenvolver improvisacións.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as principais manifestacións musicais e dancísticas de diversas correntes estilísticas, valorando a súa importancia no seu momento histórico.		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas, recoñecendo os parámetros da linguaxe musical, como a melodía, o ritmo, a intensidade.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na organización dunha actividade musical, aportando ideas creativas e imaxinativas para a súa execución, e manifestando unha actitude aberta e tolerante.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Aportar suxerencias e ideas creativas para organizar unha actividade artístico-musical colaborativa, interaccionando cos compañeiros con unha actitude aperturista.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Relatar os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas dunha época determinada, relacionando o aspecto musical cos aspectos social e cultural.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza.

Contidos

- Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións.
- Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
6	6. A Música no século XX	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.	PE	31
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Indicar as principais técnicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando as mesmas no repertorio escollido.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Nomear as principais expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, cunha actitude respectuosa.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Familiarizarse cos elementos da linguaxe musical propios das obras musicais do patrimonio musical galego, con interese e motivación.		
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Discriminar auditivamente o timbre (vocal ou instrumental), e o xénero (relixioso/profano), de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, amosando respecto durante a escoita.		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Situación unha obra musical ou dancística na súa etapa histórica correspondente, apreciando con interese a variedade de sonoridades segundo a corrente estilística.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Aprender os elementos básicos da linguaxe musical, no plano melódico (nome das notas), e no plano rítmico (figuras e silencios), reflectindo estes símbolos nunha partitura.		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Practicar colectivamente xogos vogais, instrumentais ou de expresión corporal, para posteriormente poder desenvolver improvisacións.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as principais manifestacións musicais e dancísticas de diversas correntes estilísticas, valorando a súa importancia no seu momento histórico.	TI	69
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras sinxelas, recoñecendo os parámetros da linguaxe musical, como a melodía, o ritmo, a intensidade.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na organización dunha actividade musical, aportando ideas creativas e imaxinativas para a súa execución, e manifestando unha actitude aberta e tolerante.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Aportar suxerencias e ideas creativas para organizar unha actividade artístico-musical colaborativa, interaccionando cos compañeiros con unha actitude aperturista.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Relatar os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas dunha época determinada, relacionando o aspecto musical cos aspectos social e cultural.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza.
- Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións.
- Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Os pilares fundamentais da ensinanza da música son a audición e a expresión, e polo tanto, a metodoloxía debe dirixirse a desenvolverlas nas súas diferentes manifestacións.

A audición permite o disfrute da música, facilita a asimilación dos contidos e desenvolve as capacidades perceptivas para aumentar a capacidade de análise e despertar o interese. Estes tres planos da audición deben potenciarse mutuamente para que os coñecementos técnicos mellores a percepción e o disfrute, e estes, a súa vez, melloren a comprensión e a profundización técnica e analítica.

A expresión engloba a interpretación vocal, instrumental e corporal, a composición e a improvisación.

A interpretación vocal, ó empregar o instrumento máis inmediato, a voz, permite unha expresión directa e espontánea na personalidade do alumno. É un vehículo axeitado para mellorar a interiorización e a formación auditiva.

A interpretación instrumental é o eixe vertebrador en torno o cal se organizan os diversos contidos ó longo do curso. Ademais de mellorar as destrezas instrumentais, o alumnado é quen de interconectar contidos de escoita, creación e improvisación, evolución histórica, linguaxe musical, lecto-escritura, valores, etc.

A interpretación corporal, baseada nos vínculos entre o movemento corporal e o movemento musical, desenvolve o sentido kinestésico, a través do cal o movemento corporal vencellase co movemento sonoro, creando imaxes audiomotrices que constitúen un repertorio de percepcións.

Todas as actividades de interpretación, non solo responden ás necesidades expresivas e individuais, e actúan como canalizador de emocións, se non que tamén responden ó pracer de participar e facer música en grupo. Deste xeito, foméntase a autoestima, a autonomía e a responsabilidade.

A improvisación, ademais de ser un medio de expresión creativa e de reforzo da autoestima, convértese nun recurso metodolóxico ó explorar os elementos da linguaxe musical e corporal, e reforzar o pensamento creativo xunto co da

composición musical.

A composición, guiada ou libre, é a manifestación da interiorización dos contidos asimilados con cada un dos niveis. Serve de canle expresivo e creativo, e implica unha reflexión, selección, estruturación e toma de decisión, dun xeito lóxico e crítico.

Debemos adestrar sistemáticamente os procedementos que conforman a andamiaxe da materia. O alumnado debe desenvolver actitudes que conducen á reflexión e ó análise musical. Para isto debemos potenciar a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a presentación de traballos en público e a comunicación audiovisual.

En todos os aspectos interpretativos e expresivos colectivos, o traballo en grupo colaborativo aporta, ademais do adestramento de habilidades sociais e o enriquecemento persoal dende a diversidade, unha ferramenta perfecta para discutir contidos de este aspecto.

Destaco os seguintes criterios metodolóxicos:

- Aproximación progresiva á análise crítica.
- Discriminación e ordenación na percepción auditiva dos parámetros do son e dos elementos da música. Práctica da linguaxe musical.
- Creación e composición musical dando gran importancia á improvisación musical.
- Facilitar o deseño, planificación e realización de actividades de aprendizaxe nas que se utilicen elementos propios doutras áreas (Educación Plástica, Tecnoloxía, Linguaxes,...)
- Crearanse situacións de participación e comunicación, improvisación vocal, instrumental, de movemento, exposición de ideas, experiencias e sentimentos que faciliten e promovan as aportacións individuais e de grupo. Ademais traballarase a coordinación, lateralidade e percepción espazo-temporal.
- Ambiente de confianza que favoreza a actitude de participación activa; valoración do traballo persoal e dos demais; axuda e cooperación ; búsqueda e exploración; desinhibición.
- Realización de gravacións, utilización de montaxes audiovisuais, actividades de expresión instrumental,... todo isto existirá o desenvolvemento de actitudes do correcto uso, coidado e mantemento de aparellos de uso individual e colectivo; procedementos de organización, arquivo e clasificación e a combinación de tempos e espazos compartidos.
- Empregar estratexias metodolóxicas que estimulen o ritmo de aprendizaxe de cada persoa , tendo en conta a súa actitude e interese. Adaptando o currículo da área segundo as circunstancias que atopamos na clase.
- Darase a oportunidade para que os alumnos/as poñan en práctica os novos coñecementos; que poidan facer unha análise dos avances que se producen e contrastar ideas cos demais, modificando e reelaborando os esquemas propios na aprendizaxe.
- Proponer a asistencia como espectadores a concertos, ballets, coreografías,...
- Preparar e participar en actividades como concertos, representacións,... como intérpretes.

A metodoloxía debe atender tamén á creatividade, con inclusión de actividades que estimulen o pensamento, e fomenta a socialización ou traballo en grupo.

Canto ó enfoque metodolóxico para o grupo de 23 alumnos de 3º A que recibe a materia de Música en inglés, dentro das seccións bilingües:

A idea fundamental é o uso gradual da lingua inglesa na clase. Inicialmente utilizaranse instrucións sinxelas e habituais na asignatura. Pouco a pouco pasarase ao uso de estruturas máis complexas e longas.

Algo importante é lograr que desde un principio se vexa como natural o uso do inglés na aula para que eles tamén se animen a falar (iniciándose con estruturas breves e pechadas). Romper o medo a equivocarse será un indicio de que se producen avances.

En calquera caso, o uso da lingua propia (galego ou castelán) poderá usarse cando as circunstancias así o requiran, pero coa idea de reduci-lo progresivamente, tanto na comunicación profesor-alumno como entre o propio alumnado.

O vocabulario da aula e o propio da materia pretenden aprenderse polo seu uso. O uso de material escrito e gráfico incorporárase desde o principio como referencia do que se fala na clase.

Resenar que neste curso 2023-4 contaremos coa presenza dunha asistente lingüística, que dará apoio nos grupos de seccións bilingües.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
1. Recursos impresos: Libro de texto, caderno de pentagramas, partituras, láminas, dictionarios.
2. Recursos audiovisuais: equipo de son, discografía.
3. Recursos informáticos: portátil, canón.
4. Outros recursos: instrumentos musicais, encerado pautado, atriles.

Os recursos que empregamos nas clases de Música son variados e amplos. Partindo dos recursos impresos, como o libro de texto ("Historia de la música" Música, acordes, editorial Santillana), o caderno de pentagramas, un repertorio de partituras para analizar, escoitar ou interpretar. Así como láminas explicativas nas paredes da aula. Tamén hai que destacar os recursos informáticos como o portátil e o canón. Reseñar, que o profesor tamén emprega o libro dixital. Como material audiovisual, salienta un equipo de son, e unha amplísima discografía . Ademais do comentado, podemos engadir outros recursos: colección de instrumentos musicais, de pequena percusión, teclados, batería, boomwhackers,.... Así como un encerado pautado, e atriles. Ademais destacar o uso continuado da Aula virtual, para tarefas, traballos, xogos,.....

Salienta, que como dicía na introdución, un dos grupos de alumnos de 3ºESO A, reciben a materia en inglés, dentro das seccións bilingües. Estes alumnos non teñen libro de texto, se non que o profesor facilítalles os apuntes en inglés relacionados cos contidos para este curso. Para iso, contamos no departamento coas seguintes fontes bibliográficas en inglés:

GSCE Music-The Revision Guide- Elena Delaney Edit. CGP Group Publications. (50 exemplares deste libro foron adquiridos hai algúns anos polo Departamento de Música con cargo á dotación da Sección Bilingüe para utilizar tanto en 2º como en 3º ESO, dado que o seu contido adáptase en gran parte ó recollido no currículo vixente).
 General Musicianship- Roy Bennett- Edit. Cambridge University Press.
 First Assignments in music- David Tutt- Edit. Cambridge University Press.
 Form and Design- Roy Bennett- Edit. Cambridge University Press.
 Music Matters- C. Hiscock/M. Metcalfe- Edit. Heinemann.
 Instruments of the orchestra- Roy Bennett- Edit. Cambridge Univ. Press.
 Dictionary of music- Roy Bennett- Edit. Cambridge University Press.
 Enjoying music- Roy Bennett- Edit. Cambridge University Press.
 GSCE Music. AQA. Study Guide - Richard Knight. Rhinegold Education.
 GSCE Music. Edexcel. Study Guide - Paul Terry. Rhinegold Education.
 Music History. The complete Idiot's Guide. Michael Miller. Alpha Editions.
 World Music Drumming- Will Schmid.Hal Leonard Corporation.
 A Student's Guide to GSCE Music- David Bowman et al. Rhinegold Publishing Ltd.
 History of Music- Roy Bennett. Cambridge University Press.
 Uncovering CLIL- Peter Mehisto et al. Macmillan Books for Teachers.
 Together in Rhythm. A Facilitator's Guide to Drum Circle Music-Kalani.Alfred Editions. Teaching other subjects through English- Sheelagh Deller. Oxford University Press.

Ademais, serán consultadas páxinas na rede como:

1. www.howstuffworks.com
2. www.sfskids.org
3. www.videojug.com
4. aula21.net
5. www.skool.com
6. www.englishpage.com
7. www.englishlistening.com
8. www.youtube.com

9. www.fmclassics.com

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Observación na aula durante o inicio do curso :

Durante os primeiros días de curso farase un seguimento especial do alumnado recién chegado á nosa materia e que incluíra unha proba escrita ou oral ou de práctica instrumental, que conterá preguntas de linguaxe musical e léxico específico da materia dos cursos anteriores para avaliar os coñecementos previos e o grao de suficiencia do alumnado. Tamén se realizarán preguntas orais e se fomentará a participación activa na aula, facendo exercicios rítmico-melódicos con actividades de repaso de materiais e contidos de linguaxe musical e audición musical do curso anterior co obxecto de poder determinar e avaliar o seu nivel inicial. As datas para esta avaliación inicial serán as que propoña a Dirección do centro acordadas ao comezo do curso, probablemente nas primeiras semanas de outubro, que terá en conta o acordo do Claustro ou a Comisión Pedagóxica. Se fora necesario, as familias poderán ser informadas dos resultados desta proba de avaliación inicial a través dos/as titores/as ou do equipo directivo. Á vista dos resultados das probas de avaliación inicial, que se realizarán nos cursos da ESO agás o 2º ESO porque o alumnado dese nivel non cursou a materia de música en 1º ESO, poderíanse levar a cabo certas modificacións na Programación para adaptala ó nivel do alumnado.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	20	20	15	15	15	15	100
Proba escrita	43	30	23	34	25	31	32
Táboa de indicadores	57	70	77	66	75	69	68

Criterios de cualificación:

Para a cualificación en cada avaliación se fará unha media ponderada de todas as cualificacións obtidas nos seguintes apartados:

1. Probas obxectivas de práctica rítmica e/ou melódica, tanto instrumental como vocal; probas obxectivas escritas de contidos teóricos e audición musical. Poderán realizarse probas tipo test, probas de pregunta curta, de resposta múltiple, probas que inclúan o manexo de ferramentas informáticas (programas de edición e creación musical audiovisual, participación nun blog, etc e traballos de avaliación considerados de suma importancia debido ós seus contidos . Estes tres bloques suporán un 70% sobre a calificación.

2. Traballo puntuable diario na clase ou a realizar na casa (tarefas do libro, tarefas de breve investigación, exercicios, etc) ; regularidade no traballo na clase e na casa; voluntariedade; traballos de investigación e síntese utilizando formatos analóxicos e dixitais, exposicións e presentación de traballos encomendados orais e/ou escritos tanto individuais ou colectivos; utilización regular/ axeitada do material didáctico (incluíndo o caderno de clase e os instrumentos musicais); o cuidado na expresión oral e escrita; a actitude na aula, a actitude positiva fronte á materia, o respecto ás normas de convivencia na aula e no centro educativo, o esforzo por superar as limitacións propias, o espírito cooperativo nas actividades desenvolvidas na aula, a participación nas actividades musicais organizadas na aula e no centro, a asistencia a concertos ou outras saídas didácticas fóra do centro convocadas polo Departamento, e outras actividades similares propostas.: 30 % sobre a cualificación.

O alumnado saberá con antelación a importancia que ten cada traballo a presentar e como se cualificará. Realizarán obrigatoriamente actividades pertencentes a todos os bloques de contidos manifestados con anterioridade na programación.

Calquera proba, traballo ou caderno non entregados dentro do prazo establecido, considerarase cunha cualificación de cero puntos.

Poderá esixirse unha puntuación mínima determinada de cada parte que dará a opción a poder valorar ó resto (para poder así realizar a media), neste caso tres puntos (sobre 10).

A ausencia do alumno/a á realización das probas obxectivas non xustificada documentalmente conlevará a non superación da materia e a obtención da cualificación de SUSPENSO na devandita proba. A repetición do exame ao que non se asista neste suposto non procederá en ningún caso.

Se se ten en conta que a materia de música é de contidos progresivos especialmente na práctica instrumental, supónse que o alumno que obteña resultados satisfactorios na 2ª e/ou na 3ª avaliación, ten resoltas e superadas as dificultades das avaliación anteriores porque como reza o principio xurídico latino - Qui potest quod est plus, minus potestis facere-, o que conleva que a superación da 2ª avaliación supón a superación da 1ª no aspecto práctico instrumental ou vocal, aínda que poderán facerse probas de recuperación dos contidos teóricos se así o estimase oportuno o profesorado do Departamento.

CUALIFICACIÓN FINAL NA CONVOCATORIA DE XUÑO

A cualificación final na convocatoria de Xuño obterase da media aritmética das cualificacións obtidas nas distintas avaliacións.

O sistema de cualificación será o seguinte: Insuficiente (1-4); Suficiente (5); Ben (6); Notable (7-8) e Sobresaliente (9-10).

No caso de que un/unha alumno/a non se presente a algunha das probas,- sen que sexa debidamente xustificada dita ausencia-, ou se negue a realizar algunha das probas obxectivas propostas ao longo das 3 avaliacións do presente curso académico, este feito suporá a non superación da avaliación, obtendo a cualificación de INSUFICIENTE. Este criterio será aplicado tanto nas avaliacións parciais/trimestrais como na avaliación final (finais Xuño).

Criterios de recuperación:

O profesorado poderá, se o estima axeitado, realizar probas de recuperación de índole teórico ou práctico das diferentes avaliacións

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O alumnado poderá optar por superar as materias pendentes de xeito parcial ao longo do curso ou ben realizando unha proba global de contidos e práctica musical no mes de maio ou xuño . A profesora encargada do seu seguimento (unha das que están a impartir a materia no nivel) asignaralle o plan de traballo seguindo as propostas que se plantexan nesta Programación Didáctica.

O alumnado da ESO será convocado a reunións informativas ó comezo de cada avaliación/trimestre, nas que se lles darán as pautas e lles serán asignadas as tarefas a realizar por cada avaliación. Para calquera aclaración ou resolución de dúbidas que se lle poidan presentar aos alumnos ou alumnas coa materia pendente, poderán dirixirse en todo momento ao profesorado da materia.

O alumnado que teña a materia de Música pendente de cursos anteriores deberá realizar probas escritas e/ ou de práctica instrumental, unha por trimestre ao longo do presente curso académico.

A realización de todas as probas sinaladas e a dos traballos encomendados será obrigatoria para todos o alumnado coa materia pendente, se queren superar por parciais a materia.

En ditas probas o alumnado que ten a materia pendente de cursos anteriores deberá acreditar a súa suficiencia na materia. O contido específico das probas será deseñado polo profesorado do Departamento e conterà- en calquera caso- os mesmos contidos mínimos que se fixan nesta programación para o nivel de estudos correspondente.

O/a alumno/a que non realice algunha das probas trimestrais, realizará unha proba global única no mes de maio ou xuño, e de non superala nesa convocatoria, terá que presentarse na convocatoria final de Xuño.

Os contidos das probas, as convocatorias para a realización das mesmas ou presentación de traballos así como calquera outra notificación pertinente, expóranse, con suficiente antelación, no Taboleiro de Materias Pendentes e nas aulas do Departamento.

CONTIDOS DAS PROBAS PARA O ALUMNADO COA MATERIA de MÚSICA PENDENTE DE CURSOS ANTERIORES

- 1º Trimestre/Avaliación: Elaboración dun traballo manuscrito .

Cunha extensión de entre catro e seis folios sobre un tema incluído na programación do curso que o alumno ten suspenso

Para o desenvolvemento de dito traballo o alumnado poderá manexar cantas fontes (libros de texto, manuais, Internet, etc...) considere necesarias e, en calquera caso, deberá citar a bibliografía consultada. Pódense así mesmo utilizar ilustracións (fotos e debuxos de instrumentos, por exemplo, así como inserir vídeos explicativos do tema elixido).

- 2º trimestre/Avaliación: Proba de interpretación instrumental coa frauta doce e/ou outros instrumentos musicais

O/a alumno/a deberá interpretar coa frauta doce unha peza musical seleccionada ao chou das contidas nos libros de texto que rexiron no curso do que teñen a materia pendente e das que foran estudadas no curso anterior.

- 3º trimestre/Avaliación Ordinaria Proba escrita, tipo test, con preguntas de resposta múltiple sobre os contidos teóricos e léxico especificamente musical do temario do libro de texto, que incluírá tamén preguntas sobre audicións feitas na clase e aquelas tamén recollidas nos discos compactos que acompañan aos libros de texto.

A valoración (en porcentaxes) para a superación da materia pendente é a seguinte:

- Traballo manuscrito: 50% da cualificación final.

- Proba de interpretación coa frauta doce: 25 % da cualificación final.

- Proba tipo test de contidos teóricos, léxico e audicións musicais: 25% da cualificación final.

6. Medidas de atención á diversidade

É un obxectivo primordial da ESO ofrecer respostas diferenciadas en función da diversidade do alumnado, que presenta unha pluralidade de intereses, necesidades, diferentes formacións musicais. Así, nesta materia, é habitual atopar alumnos dotados de coñecementos musicais superiores ó resto da clase, xa que son estudantes de conservatorios ou escolas de música. Pero tamén é habitual a existencia dalgún alumno/a que presenta algunhas carencias que lles impide seguir o ritmo de aprendizaxe do resto dos seus compañeiros.

A diversidade de intereses, o diferente grado de asimilación de contidos teórico-prácticos, as variadas aptitudes, están latentes no proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Trátase de conseguir a interacción e intercambio entre o alumnado; que sexan capaces de aceptarse e aceptar aos demais e que poidan ter entre todos respecto e confianza.

Co traballo de cooperación poderán coordinar e colaborar nas actividades de canto, grupos instrumentáis, coreografías e danzas; son actividades nas que hai que chegar a acordos e hai que ter en conta aos demais para conseguir un resultado final aceptable. Ademais nas actividades haberá diferentes graos de realización para evitar a discriminación na consecución de logros, polo que é preciso ser flexibles. Axustarase o currículo segundo sexa preciso para chegar aos mínimos; tamén incluíndo actividades de ampliación e investigación para o alumnado que supere o nivel esixido.

As características peculiares da área de Música, o tipo de traballo e actividades musicais para realizar tanto individualmente como en grupo, permiten o reparto por niveis, segundo as aptitudes e a gradación dos coñecementos de cada alumno en particular. Así, partindo da primeira avaliación diagnóstica e da coavaliación do alumno, axudará a construír as aprendizaxes de xeito individualizado, pero motivando ao alumnado nas súas tarefas e traballando a prol da integración de todos os rapaces e rapazas. Deste xeito, para garantir un adecuado desenvolvemento do alumnado en función das súas necesidades educativas, se sinalan as seguintes estratexias:

*Para alumnos con dificultades de aprendizaxe:

- Establecer mecanismos de reforzo a nivel organizativo e curricular.

- Realizar adaptacións curriculares que potencien o desenvolvemento das competencias básicas.

- Modificar os obxectivos e criterios de avaliación en función das devanditas adaptacións curriculares.

* Para alumnos con altas capacidades intelectuais:
- Facilitar actividades de ampliación.

De cara á avaliación dos alumnos con Necesidades Específicas, deberáselle adaptar as probas escritas, aumentando o tamaño da letra, deixando máis espazo entre as preguntas; e simplificando as cuestións, empregando un tipo de preguntas de resposta simple, ou múltiple resposta; exercicios de tipo asociativo, etc. Ademais disto, o alumnado deberá ter a posibilidade de ter máis tempo para realizar as probas escritas, se así o precisase.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Comprensión de lectura	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Empredemento social e empresarial	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X	X	X	X

Observacións:

A comprensión lectora e na escrita en Música figura no currículo nestes obxectivos:

1. Saber seguir unha partitura musical con notación convencional, non convencional (partitura gráfica) e/ou musicogramas.

2. Identificar e saber interpretar os seguintes elementos musicais presentes nunha partitura musical, empregando as claves de Sol e de Fa.

3. Recoñecer os diferentes tipos de notación ou escritura musical nas diferentes etapas da historia da música.

As actividades de mellora da comprensión lectora, expresión oral e escrita son: a realización de traballos de investigación en parellas ou pequenos grupos, ou de xeito individual, empregando as TIC, e coa posterior exposición oral dos mesmos na aula. Deste xeito traballamos tamén a competencia dixital.

A competencia dixital promóvese dende o uso da Aula virtual para realizar tarefas, traballos, xogos,... Está directamente relacionado cos contidos a traballar , empregando editores de audio ou de partituras.

Nesta materia, propiciárase un ambiente de igualdade entre os rapaces/as, tanto na práctica vogal como na corporal. No movemento o cambio de roles debe ser un recurso habitual, e na práctica vogal debe traballarse a complementariedade de voces mixtas.

A creatividade deberá estar presente no só como ferramenta pedagóxica, se non como parte do currículo desta materia artística.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita a Celanova e Vilanova dos Infantes	Concerto didáctico co órgano do Mosteiro de San Rosendo en Celanova. Percorrido guiado polo Mosteiro e a capela de San Miguel. Visita á Casa Museo de Curros Enríquez. Percorrido literario con lectura de textos de autores vencellados a esta vila.			X
Actividade musical coordinada co alumnado do CEIP Ría de Vigo de 6º de Primaria.	Intercambio de experiencias musicais e artísticas, e xornada de convivencia do noso alumnado da ESO cos futuros alumnos do centro.			X
Concertos musicais ao longo do curso	Interpretación de pezas vocais e instrumentais por parte do alumnado de diversos cursos.	X	X	

Observacións:

Nestas tres actividades, o alumnado será o principal protagonista das mesmas, xa que non só actuará como oínte das pezas musicais a interpretar, se non tamén como intérprete das mesmas. Ademais, as interpretacións finais nas tres actividades serán o resultado do traballo e práctica realizada na aula.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Indicadores de logro do proceso de ensino e de logro da práctica docente
Metodoloxía empregada
Indicadores de logro do proceso de ensino e de logro da práctica docente
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Indicadores de logro do proceso de ensino e de logro da práctica docente
Medidas de atención á diversidade
Indicadores de logro do proceso de ensino e de logro da práctica docente
Clima de traballo na aula
Indicadores de logro do proceso de ensino e de logro da práctica docente
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Indicadores de logro do proceso de ensino e de logro da práctica docente

Descrición:

Indicadores e logro do proceso de ensino

Escala

1 2 3 4

1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.

Indicadores de logro da práctica docente

Escala

1 2 3 4

1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.
6. Combínase o traballo individual e en equipo.
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino e aprendizaxe.
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica:

- Periodicidade coa que se revisará.
- Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.
- Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.

Ademáis, teremos en conta os seguintes indicadores para facer un seguimento, avaliación e propostas de mellora:

Escala

1 2 3 4

1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach.].
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.

9. Outros apartados

1. Observacións

Ademáis dos contidos de tipo teórico, en cada unha das unidades didácticas iremos tratando outros contidos de tipo práctico, interrelacionados cós teóricos, como poden ser a interpretación instrumental, vocal ou de expresión corporal. Así como a elaboración de proxectos en pequenos grupos ou individualmente sobre as temáticas traballadas. Tamén a planificación e preparación de actividades complementarias (como o concerto didáctico en Celanova), ou outras actividades que vaian xurdindo .